

Mercaptopurina

Informació per al pacient

Què és la mercaptopurina i com s'administra?

La mercaptopurina és un medicament que s'utilitza en el tractament d'alguns tipus de leucèmia. Es tracta d'un comprimit que es pren per via oral.

Què cal saber sobre el tractament?

- Us poden realitzar una **anàlisi de sang** abans de cada tractament. La dosi i el programa de quimioteràpia poden variar segons els resultats de les anàlisis o segons els efectes adversos del tractament.
- Heu de **prendre** la mercaptopurina a la mateixa hora cada dia, exactament com us hagin explicat. Preferiblement s'ha de prendre en dejú, però es pot prendre amb el menjar si és necessari.
- **No prengueu la mercaptopurina amb llet o derivats làctics**, ja que hi ha un enzim derivat de la vaca que pot descompondre aquest medicament.
- Si **vomiteu** una hora després d'haver pres el medicament, cal que aviseu l'equip assistencial perquè us indiqui si n'heu de tornar a prendre una dosi o heu d'esperar a la següent.
- **Si us oblideu de prendre una dosi** de mercaptopurina preneu-la tan aviat com pugueu si no han passat més de 12 hores. Si han transcorregut més de 12 hores, no prengueu el medicament i continueu amb els períodes de medicació habituals.
- És possible que us indiquin que **begueu molts líquids** (8-12 gots al dia) per tal de contribuir a evitar possibles problemes renals.
- **Guardeu** els comprimits de mercaptopurina fora de l'abast dels nens, a temperatura ambient i en un lloc sec i fosc.
- La mercaptopurina pot deteriorar l'esperma i perjudicar el fetus si es pren durant l'embaràs. Cal utilitzar un **mètode anticonceptiu** mentre duri el tractament. Si us quedeu embarassada (o la vostra parella s'hi queda), informeu-ne immediatament el metge.
- **No es pot donar el pit** durant el tractament.

La mercaptopurina interacciona amb altres medicaments o aliments?

- Alguns medicaments com ara l'al·lopurinol i els anticoagulants orals poden **interaccionar** amb la mercaptopurina. Informeu el metge de tots els medicaments que formin part de la vostra medicació habitual, ja que és possible que calgui fer anàlisis de sang addicionals o modificacions de la dosi. I consulteu el metge o farmacèutic abans d'iniciar cap nou tractament.
- **Informe**u els altres metges o professionals de la salut que us atenen que esteu rebent tractament amb mercaptopurina abans d'iniciar qualsevol altre tractament mèdic.

Quins efectes pot tenir la mercaptopurina en el recompte de cèl·lules sanguínies?

La mercaptopurina pot causar canvis temporals en el recompte o valor de les cèl·lules de la sang (glòbuls blancs, glòbuls vermells i plaquetes). El metge farà un seguiment rigorós d'aquests canvis mitjançant anàlisis de sang. En determinades circumstàncies, segons els resultats de les anàlisis, és possible que calgui fer ajustaments del tractament.

Els **glòbuls blancs** de la sang protegeixen l'organisme dels gèrmens que causen les infeccions. **Quan els nivells són baixos, hi ha més risc de patir una infecció.** El nombre de glòbuls blancs pot disminuir 8-15 dies després del tractament, però acostumen a tornar als valors normals al cap de 17-28 dies de l'últim tractament.

Per evitar infeccions es recomana:

- o Rentar-se les mans sovint i sempre després d'anar al lavabo.
- o Tenir cura de la pell i la boca.
- o Evitar les aglomeracions i el contacte amb persones malaltes.
- o Consultar **immediatament** davant el primer senyal d'infecció com ara febre (> 38 °C), calfreds, tos o sensació de cremor en orinar.

Les **plaquetes** que participen en la coagulació de la sang poden disminuir al cap de 8-15 dies d'haver iniciat el tractament. Aquestes plaquetes tornen al seu valor normal 17-28 dies després de l'últim tractament. **Si els valors de plaquetes són baixos, hi ha més facilitat de presentar hematomes o sagnats** que habitualment.

Per evitar problemes d'hemorràgies cal:

- o Intentar no donar-se cops, tallar-se o cremar-se.
- o Mocar-se amb suavitat, sense forçar l'expulsió.
- o Evitar el restrenyiment.
- o Rentar-se les dents amb suavitat, utilitzant un raspall tou perquè us poden sagnar amb més facilitat. Cal mantenir una bona higiene bucal.

Alguns medicaments com ara l'àcid acetilsalicílic (Aspirina®) o l'ibuprofèn poden augmentar el risc d'hemorràgia. Tot i això no s'ha de deixar de prendre la medicació habitual que us hagi receptat el metge (per exemple, l'aspirina per al cor). Si presenteu dolor lleu es recomana prendre paracetamol. Ocasionalment es pot prendre ibuprofèn.

Quins efectes adversos es poden presentar i què s'ha de fer?

A continuació es recullen els efectes adversos més freqüents que es poden presentar durant el tractament amb mercaptopurina i una sèrie de recomanacions que cal seguir en cas de presentar-los.

Si tot i les recomanacions continueu presentant efectes adversos, considereu que aquests efectes no es controlen i us amoinen o presenteu qualsevol altre problema addicional, consulteu el vostre equip assistencial.

EFECTE ADVERS	RECOMANACIONS
Nàusees i vòmits.	Us poden receptar medicaments per tractar les nàusees i els vòmits per prendre abans del tractament de quimioteràpia o a casa. És més fàcil evitar la nàusea que tractar-la un cop s'ha produït. Cal seguir rigorosament aquestes indicacions: <ul style="list-style-type: none"> • Beveu molt líquid. • Mengeu i beveu sovint i en petites quantitats.
És possible que la pell es torni més seca del que és habitual. També es pot enfosquir en algunes zones del cos (fotosensibilitat).	<ul style="list-style-type: none"> • Aquesta situació torna lentament a la normalitat un cop s'acaba el tractament. • Eviteu l'exposició solar i apliqueu sobre la pell exposada factors de protecció de com a mínim 30.
Pèrdua dels cabells. És poc habitual; tot i això, si es produeix, els cabells tornen a créixer quan s'acaba el tractament i poden canviar de color i de textura.	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitzeu un xampú suau i un raspall tou. • Les laques, els decolorants, els tints i les permanents s'han d'utilitzar amb precaució.

Si presenteu els signes o símptomes següents, cal consultar els serveis d'atenció URGENT que us hagin indicat:

- **Signes d'infecció** (febre -més de 38 °C, calfreds, tos productiva, dolor o coïssor en orinar, mal de coll, nafres o àrees de la pell envermellides o doloroses).
- **Signes de problemes d'hemorràgia** (femta fosca, sang a l'orina, punts vermells o hematomes a la pell).

Si presenteu els signes següents, cal consultar el vostre equip mèdic (en horari de consulta) tan aviat com pugueu:

- Signes de **problemes de fetge** (coloració groguenca de la pell i del blanc dels ulls, femta blanca o femta de color d'argila).
- Signes de **problemes de ronyons** (dolor a la part baixa de l'esquena, inflamació dels peus o de les cames).
- Signes de **gota** (dolor articular, especialment al dit gros del peu).

Si presenteu els signes o símptomes següents, cal comentar-ho al metge en la pròxima visita:

- Nàusees, vòmits o diarrea no controlats.
- Vermellor, inflamació, dolor o nafres als llavis, la llengua, la boca o el coll.
- Erupció o coïssor cutània.
- Qualsevol altre problema addicional.

Aquesta informació és general i en cap cas no substitueix la informació i les recomanacions que el vostre metge i l'equip assistencial us proporcionaran de manera individualitzada durant el procés assistencial.